

III.

(Pripremni akti)

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

MIŠLJENJE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 10. listopada 2013.

o Prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osiguravanju i kvaliteti statistike za postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža

(CON/2013/72)

(2014/C 14/06)

Uvod i pravna osnova

Europska središnja banka (ESB) zaprimila je 2. srpnja 2013. zahtjev Europskog parlamenta, a 12. srpnja 2013. zahtjev Vijeća za davanje mišljenja o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o osiguravanju i kvaliteti statistike za postupak u slučaju makroekonomske neravnoteže ⁽¹⁾ (dalje u tekstu „prijedlog uredbe“).

Nadležnost ESB-a za davanje mišljenja temelji se na članku 127. stavku 4. i članku 282. stavku 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te na članku 2. i članku 3. stavku 1. Statuta Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke (dalje u tekstu: „Statut ESSB-a“) jer Prijedlog Uredbe sadrži odredbe koje utječu na određene zadaće i ciljeve ESSB-a. Članak 5. stavak 1. Statuta ESSB-a ovlašćuje ESB da prikuplja potrebne statističke podatke kako bi izvršio zadaće ESSB-a. Sukladno članku 5. stavku 3. Statuta ESSB-a, od ESB-a se zahtijeva da doprinese usklađivanju, prema potrebi, pravila i praksi kojima se uređuju prikupljanje, objedinjavanje i distribucija statističkih podataka u područjima iz njegove nadležnosti. Statistički podaci za postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža potrebni su radi utvrđivanja monetarne politike, što je zadatak ESSB-a sukladno članku 127. stavku 2. Ugovora i članku 3. stavku 1. Statuta ESSB-a i radi održavanja stabilnosti cijena, a što je glavni cilj ESSB-a sukladno članku 127. stavku 1. Ugovora i članku 2. Statuta ESSB-a.

Upravno vijeće donijelo je ovo mišljenje u skladu s prvom rečenicom članka 17. stavka 5. Poslovnika Europske središnje banke.

1. Opće napomene

- 1.1. ESB naglašava važnost osiguravanja pouzdanih statističkih podataka za postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža (MIP) utvrđen Uredbom (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža ⁽²⁾. U jednom od svojih prethodnih mišljenja ⁽³⁾, ESB je podržao Prijedlog Uredbe (EU) br. 1176/2011.
- 1.2. Sukladno članku 4. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011 tablica rezultata za MIP trebala bi sadržavati mali broj odgovarajućih, praktičnih, jednostavnih, mjerljivih i dostupnih makroekonomskih i makrofinancijskih pokazatelja za države članice. Nadalje, u skladu s člankom 4. stavkom 7. Komisija bi trebala redovito ocjenjivati prikladnost pokazatelja, uključujući njihov sastav, utvrđene pragove i upotrijebljenu metodologiju, prilagođavajući ih ili mijenjajući prema potrebi.

⁽¹⁾ COM(2013) 342 konačno.

⁽²⁾ SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

⁽³⁾ Mišljenje ESB-a CON/2011/13 od 16. veljače 2011. o reformi gospodarskog upravljanja u Europskoj uniji, (SL C 150, 20.5.2011., str. 1.). Sva mišljenja ESB-a se objavljuju na mrežnim stranicama ESB-a na <http://www.ecb.europa.eu>

1.3. S tim u vezi, Komisija je započela zakonodavnu inicijativu radi osiguranja kvalitete statistike za MIP. Cilj je ove inicijative osigurati da se objedinjavanje, praćenje i objava makroekonomske i financijske statistike značajne za tumačenje pokazatelja tablice rezultata za MIP, a koje Komisija utvrđuje temeljem članka 4. Uredbe (EU) br. 1176/2011 (dalje u tekstu: „značajni podaci za MIP”), provodi na način koji daje pouzdane i neovisne podatke. Prijedlog Uredbe određuje da Komisija može istražiti svaki problem i predložiti da Vijeće izrekne novčane kazne državama članicama koje namjerno ili zbog krajnje nepažnje netočno prikazuju značajne podatke za MIP.

2. *Objedinjavanje makroekonomskih i financijskih statistika koje se odnose na politiku ekonomske i monetarne unije i druge politike Unije*

2.1. Pokazatelji za MIP se u pravilu izvode iz dostupnih makroekonomskih i financijskih statistika, kao što su statistika platne bilance, financijskih i nacionalnih računa. Europski statistički sustav (ESS) i Europski sustav središnjih banaka (ESSB) ⁽¹⁾ proizvode ove makroekonomske i financijske statistike niz godina, svaki u okviru svog područja nadležnosti, i neprekidno primjenjuju mehanizme osiguranja kvalitete statistike kako bi osigurali da su ove statistike u skladu s međunarodnim statističkim standardima te da su pouzdane i usporedive u državama članicama.

2.2. Održavajući ravnotežu između pravovremenosti, pouzdanosti i stupanj detaljnosti, ESS i ESSB na troškovno učinkovit način proizvode makroekonomske i financijske statistike prikladne za svrhe za koje su namijenjene. Statistički podaci koji se učestalo objavljuju, objedinjuju se s manje detalja kako bi se osigurala pravovremenost, dok detaljnije statistike obično postaju dostupne nakon dužeg vremenskog odmaka. Osim upotrebom statističkih tehnika i prosudbi stručnjaka ove se statistike oslanjaju na istraživanja, administrativne podatke i neophodne procjene. Čitav postupak također uzima u obzir potrebu smanjenja tereta izvještavanja za ispitanike kao što su mala i srednja poduzeća.

Odluke ekonomske i monetarne politike na nacionalnoj i europskoj razini temelje su već niz godina na makroekonomskoj i financijskoj statistici. Međunarodne organizacije kao što su Međunarodni monetarni fond i Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj također upotrebljavaju navedene statistike u svojim nadzornim izvješćima.

3. *Osiguranje kvalitete statistike na kojoj se temelji MIP od strane ESS-a i ESB-a*

3.1. ESS i ESSB kao proizvođači europske statistike osiguravaju kvalitetu makroekonomske i financijske statistike. ESB smatra da su ovi mehanizmi za osiguranje kvalitete, općenito, proizveli statistiku visoke kvalitete koja podržava ekonomske i monetarne politike koje služe ekonomskoj i monetarnoj uniji i Uniji kao cjelini.

3.2. Važeće statističko zakonodavstvo Unije već osigurava redovna izvješća o kvaliteti statističkih podataka za statistiku platne bilance, financijskih računa, nacionalnih računa, statistiku državnih financija i statistiku cijena koja često prate popise koji sadrže opis izvora i metoda primijenjenih u prikupljanju statistike.

3.3. Izvješća o kvaliteti koja izrađuju ESS i ESSB ocjenjuju, između ostalog, odgovara li proizvedena statistika zahtjevima utvrđenim u pravu Unije, je li pouzdana i usporediva u državama članicama te je li prikladna za svrhe za koje se upotrebljava.

3.4. Okvir kvalitete koji je predložen Prijedlogom Uredbe usmjeren je na statističke podatke za MIP, a zanemaruje ostale svrhe ekonomske i monetarne politike. Zbog navedenog se čini da ustanovljuje usporedne ocjene kvalitete umjesto da uključi statističke podatke za MIP u postojeće okvire kvalitete.

3.5. Slijedom navedenog, ESB predlaže da se, umjesto uvođenja novog okvira osiguranja kvalitete predviđenog Prijedlogom Uredbe, za statističke podatke za MIP primjenjuju već postojeći mehanizmi

⁽¹⁾ Vidjeti Uredbu (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.) i Uredbu Vijeća (EZ) br. 2533/98 od 23. studenoga 1998. o prikupljanju statističkih podataka od strane Europske središnje banke (SL L 318, 27.11.1998., str. 8.).

osiguranja kvalitete od strane ESS-a i ESSB-a. Ovakav pristup podržavaju načela značajnosti podataka, troškovne učinkovitosti i smanjenja tereta izvještavanja kako su utvrđena u Uredbi (EZ) br. 223/2009 i Uredbi (EZ) br. 2533/98.

4. **Poboljšanje osiguranja kvalitete statistike uskom suradnjom ESS-a i ESSB-a**

- 4.1. Budući da je odgovornost za proizvodnju makroekonomske i financijske statistike na kojoj se temelje pokazatelji za MIP podijeljena između ESS-a i ESSB-a, neophodna je uska suradnja između dva sustava kako bi se osigurala kvaliteta navedenih statistika, a kako je utvrđeno člankom 9. Uredbe (EZ) br. 223/2009 i člankom 2.a Uredbe Vijeća (EZ) br. 2533/98, a kako je naglasilo Vijeće u svom zaključku o statistici EU od 30. studenoga 2011. i 13. studenoga 2012 ⁽¹⁾.
- 4.2. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ESB ukazuje na postupak koji je pokrenuo Odbor za monetarnu i financijsku statistiku i statistiku plaćanja (CMFB), s ciljem ocjenjivanja kvalitete i usporedivosti relevantnih podataka za MIP u okviru sadašnjeg statističkog pravnog okvira. CMFB može također dati mišljenje o mogućim načinima kako bi se podigla razina javne svijesti o takvim pitanjima. Kad rad CMFB-a postigne napredak, praktični dogovori o suradnji između ESS-a i ESSB-a o okviru osiguranja kvalitete za statističke podatke za MIP mogu se utvrditi u memorandumu o razumijevanju, ako se to bude smatralo prikladnim.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 10. listopada 2013.

Predsjednik ESB-a

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Zaključci Vijeća o statistici EU, 3129. sastanak Vijeća za ekonomske i financijske poslove, Bruxelles, 30. studenoga 2011. i zaključci Vijeća o statistici EU, 3198. sastanak Vijeća za ekonomske i financijske poslove, Bruxelles, 13. studenoga 2012., dostupno na mrežnim stranicama Vijeća <http://www.consilium.europa.eu>